

De schilder Vlady stierf in zijn atelier in Cuernavaca (Mexico) op vrijdag 22 juli, op 85-jarige leeftijd. Als zoon van de schrijver Victor Serge en van de revoluties van de vorige eeuw wordt Vladimir Kibaltchich - zijn echte naam - beschouwd als één van de grootste Mexicaanse kunstenaars van na de oorlog. Zijn leven en werk getuigen van een steeds dissident bewustzijn, naar het beeld van zijn vader.

Een gerevolteerd mens...

Vlady is een revolutionair van den bloede. Maar hij is niet de man van gelijk welke revolutie: wel die van de Russische anarchisten en de Franse libertairen. Helemaal in oppositie met het stalinistisch totalitarisme. Tijdens de burgeroorlog in Spanje militeerde hij in de rangen van de POUM. Nochtans blijft het front gesloten voor de zoon van Victor Serge. Hem rest de kunst.

Met in het centrum van zijn oeuvre het personage van Trotsky. Waarom Trotsky? Omdat het de meest effectieve tegenstander was van Stalin, de eerste die de tragische kaping aanklaagde van de revolutionaire hoop, en uiteindelijk, de leider van de Russische Revolutie.

De drie schilderijen die Vlady wijdde aan Trotsky zijn de meest grandioze artistieke hommage voor een politieke leider - de meest broederlijke ook. Ondanks de enorme chromatische productie die aan hen werd opgedragen, hebben noch Lenin, noch Stalin noch Mao ooit zo'n erkenning gekregen.

Grootvader Léon Kibalchich was een officier van de imperiale garde die op het historische toneel verscheen toen hij deelnam aan de moord op tsaar Alexander II. Hij vluchtte naar Genève, en vervolgens naar Brussel, waar hij twee zonen kreeg: Victor en Raoul. De laatste zou van honger omkomen op de leeftijd van acht en een half jaar...

Vader Victor Lvovitch Kibalchich - amper adolescent - trekt naar Parijs waar hij de groep van Bonnot vergezelt en in de gevangenis terecht komt. In Petrograd vervoegt hij Lenin en hij neemt deel aan de creatie van de Comintern.

Wanneer hij door Stalin naar Orenburg gedeporteerd wordt, op de grens tussen Kazachstan en Siberië, begint hij zijn oeuvre als romancier, essayist en dichter onder de naam Victor Serge.

Tijdens zijn jeugd is Vlady vanop de eerste lijn getuige van de politieke tragedies van het interbellum evenals van de hoop van het communisme en van de voorhoedes. Hij werd geboren in 1920 in Sint-Petersburg in een familie van anarchisten die zich voorlopig bekeerd hadden tot het bolsjevisme. Hij trok door Centraal-Europa samen met zijn vader, die op dat moment de gezelschap was van Lenin en propagandadirecteur in die landen. Van 1933 tot 1936 werd hij gedeporteerd en onderging hij de ervaring van de goulag, omdat zijn vader sinds 1927 de kant van de linkse oppositie had gekozen.

Vanaf 1937 frequenteert Vlady - als vluchteling in Frankrijk als gevolg van een internationale campagne voor Victor Serge - verschillende schilders van de surrealistische beweging, waaronder Brauner, Lam en Masson. Het Duits-Sovjet pact en de Franse nederlaag dwingen hem tot een nieuwe ballingschap.

Na een jaar te hebben doorgebracht in Marseille in het gezelschap van andere potentiële vervolgdgen, waaronder Breton, vertrekken Vlady en zijn vader tijdens de maand juni 1941 met dezelfde boot als Breton en Claude Lévi-Strauss. Ze vluchten naar Mexico, waar Serge tot aan zijn dood in 1947 zijn kritiek van het stalinistisch regime en zijn trouwe revisie van het marxisme voortzet, evenals een literaire productie die meer en meer gemarkeerd wordt door het magisch realisme. Vlady droeg zijn hele leven bij aan de verspreiding van dit oeuvre.

Na de grote Mexicaanse muralisten te hebben gefrequenteed, wordt hij in de jaren 1950 het hoofd van een nieuwe generatie artiesten via de ontwikkeling van een nieuwe politieke en esthetische kritiek van zijn voorgangers, die hij een stalinistisch engagement en socialistisch realisme verwijt. Beïnvloed door het surrealistisch schilderwerk, waaraan hij sombere tonaliteiten en een grote historische verankering geeft, keert Vlady zich ook tot de Amerikaanse abstractie, vooral Rothko, die hij ontmoet op het einde van de jaren 1960.

Zijn meesterwerk blijft het fresco van meer dan 2000 vierkante meter dat hij realiseerde in Mexico tussen 1973 en 1982 aan de bibliotheek Miguel Lerdo de Tejada. Hij vat er de geschiedenis van de revoluties samen, waarmee hij een allegorische meditatie over het verlangen vermengt.

In de jaren 1970 en 1980 steunt Vlady de revoltes in Latijns-Amerika, vooral in Cuba en Nicaragua. Hij draagt bij aan de zapatistische beweging en wijdt een groot schilderij aan Samuel Ruiz, de oude 'rode' bisschop van San Cristobal. Hij is de creator van monumentale stukken, en is heel erudiet op het vlak van de technieken van de Venetiaanse Renaissance, maar krijgt ook erkenning voor de kwaliteit van zijn gravures en zijn erotische tekeningen.

Hij laat duizenden werken achter, de meeste werden aan de Mexicaanse Staat geschonken. Een overzichtstentoonstelling is aangekondigd in het Palacio de Bellas Artes in Mexico in april 2006. Hij werd gecremeerd in Cuernavaca de dag na zijn overlijden.

www.vlady.org/index-f.html